

Signalizácia

Témou signalizácie sú podkopáčky. Konkrétne svoju pozornosť zameriame na **podkopáča špirálového** (*Leucoptera malifoliella*) a **podkopáča ovocného** (*Lyonetia clerkella*). Upozorňujeme na blížiacu sa riziko obdobia škodlivosti podkopáčikov, pričom dochádza k liahnutiu a rojeniu dospelých jedincov. Spomínaní škodcovia patria medzi tzv. minujúcich škodcov, ktorí začínajú lietať po odkvitnutí jabloní. Hospodárske poškodenie vzniká najmä v teplejších oblastiach Slovenska - okresy Dunajská Streda a Komárno; juh okresov Galanta, Šaľa a Nové Zámky. Na ďalšom území Slovenska zvyčajne pozorujeme škody, ktoré nie sú veľmi významné. Larvy škodcu prenikajú do listov, kde svojou činnosťou vyhlodávajú vnútorné pletivá hostiteľských rastlín. Škodca sa pohybuje dokola a z toho dôvodu je ich trus uložený v tvare, ktorý pripomína špirálu (vidíme voľným okom). Počas roka majú v našich podmienkach 2-3 generácie. Škodcovia dokážu prezimovať v štádiu kukiel, ktoré sú uložené v kokónoch na kôre alebo konároch. Upriamiť pozornosť v rámci ochranných opatrení treba pri prvej a druhej generácii.

Na chemickú ochranu sú povolené nasledujúce **insekticídy** – Aceiro 200 SL, Harakiri, Leptostar 200 SL, Luminis, Tazonit 200 SL, Verdalia (acetamiprid); Affirm (emamectín); Karate Zeon 5 CS aj v malospotrebiteľskom baení (MB), Karate Zeon 050 CS, Karathe Zeon 5CS, Kusti, Ninja Zeon 5 CS, Sentinel, Vaztak Pro a Samuraj (iba v MB) (lambda-cyhalothrin); Neemazal T_S (aj v MB, azadirachtin) a Zdravá záhrada - Prípravok proti larvám pásavky a inému škodlivému hmyzu, Zdravá záhrada - Prípravok proti voškám, strapkám a inému škodlivému hmyzu (iba v MB); Spintor (aj v MB) a Nexsuba (spinosad).

Vinohradníkom pripomíname, že v období pred kvitnutím sa paušálne ošetruje proti **múčnatke aj peronospóre**, preto odporúčame ošetrovanie proti oboch chorobám vo všetkých vinohradoch Slovenska bez ohľadu na ďalší priebeh počasia. Výber prípravku možno vyhodnotiť na základe zverejňovanej signalizácie na stránke www.uksup.sk. V lokalitách označených s potrebou ošetrovania +P alebo +M odporúčame použiť systémové alebo hĺbkové fungicídy. Pre lokality, kde takéto označenie nie je uvedené, postačujú kontaktné prípravky. **Všeobecne možno hodnotiť, že peronospóra takmer nehrozí, ale múčnatku nehodno podceňiť.** Častou otázkou je vykonanie ochrany počas kvitnutia viniča. Treba konštatovať, že postrek počas kvitnutia je určite menej škodlivý ako prípadné poškodenie viniča chorobami. Preto pri rozhodovaní o prípadnom predĺžení intervalu po poslednom postreku rozhoduje počet dní jeho účinnosti, nie fenofáza viniča. V uvedenej signalizácii sú v stĺpci zrážky týždenné úhrny zrážok. Tieto možno využiť aj na jednoduché posúdenie aktuálnosti chorôb pre iné plodiny, ktoré vyžadujú skôr suchšie alebo naopak vlhkejšie počasie.

Taktiež upozorňujeme na **pleseň cibul'ovú**, ktorá sa však môže vyskytnúť iba v lokalitách s vyššími úhrnmi zrážok prevyšujúcimi 40 mm za týždeň alebo na zavlažovaných porastoch. Povolené chemické prípravky na ošetrovanie sú - Affix, Afrodyta 250 SC, Azir 250 SC, Chamane, Norios, Zoxis(azoxystrobin); Askon (azoxystrobin + difenoconazole); Cuprozin Progress (copper hydroxide); Infinito SC, Infinito 687,5 SC (fluopicolide + propamocarb a iba v MB je Magnicur Finito; Signum (boscalid + pyraclostrobin, aj MB); Fandango 200 EC (fluoxastrobin a prothioconazole) a Ridomil Gold R (copper oxychloride a metalaxyl-M).

Pri použití všetkých prípravkov na ochranu rastlín, ktoré boli spomenuté v signalizácii, je dôležitou podmienkou riadiť sa pokynmi pre ich aplikáciu, ktoré sú uvedené na etikete konkrétneho prípravku na ochranu rastlín!

Ing. Maroš Lučaj

ÚKSÚP – OOR; 8.6.2026